

5

5 ROMAN ONDAK: *Autonomous Colours*, 2018, séria drobných objektov, med, farba, variabilné rozmery, majetok autora, foto: archív autora

6

6 DOMINIK LANG: *Pes*, 2015, inštalácia, sadra, vintage nákupná taška, variabilné rozmery, majetok hunt kastner, foto: archív Elba Benitez Gallery v Madride

Na začiatok a na koniec výstavy sú pozvaní špeciálni hostia – dvaja renomovaní umelci, o generáciu starší a skúsenejší – Jiří Kovanda a Peter Rónai. Neboli však vpustení do výstavnej „siene slávy“, ale zostávajú *ante portas* – pred bránami tohto sveta, vo vstupnej hale, pod schodami Kunsthalle. Podobne ako nás prijímajú v západnej umeleckej prevádzke. Zvyčajne nás vybavujú v predsieni a po obligátnej káve sa nás pýtajú kedy nám ide najbližší vlak domov... Český intermediálny umec Jiří Kovanda predovšetkým recykluje predmety a veci zo zázemia a skladu galérie. Malými gestami, či intervenciami ich vracia do umeleckého krvného obehu. Multimediálny umec Peter Rónai recykluje svoje staršie práce a ready made aj s aktívnym vstupom diváka a modeluje svoje „de-inštalácie“. Nie je to teda ten silný umelecký akt, zostupujúci zo schodov, ale podivné intímne stretnutie objektov pod schodami v dotyku s priestorom a zázemím galérie.

Projekt má ambície ukázať príbuzné sochárske myslenie a spoločné kultúrne dedičstvo silnej umeleckej generácie v symbolickom roku 2018. Pri príležitosti 100. výročia vzniku 1. Československej republiky tak oslavujeme aj vyše storočnú tradíciu objektového umenia ako nového média. Ukazuje sa, že prúd z Duchampovej fontány preteká a prebýja dodnes ako zle zaizolovaný drôt a sedadlo z Picassovej bicyklovej býčej hlavy neveriacky krúti hlavou a čuduje sa, že predsa sa krúti to koleso sveta na kuchynskej stoličke....

VLADIMÍR BESKID (*1962, Semiduby) je slovenský historik umenia, kurátor a kultúrny manažér. Absolvoval Filozofickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave (1985). Venuje sa výskumu a prezentácií moderného a súčasného umenia 20. a 21. storočia v širšom stredoeurópskom kontexte. O tejto problematike publikuje odborné štúdie a state (napr. *The Situation of Visual Culture in Post-War Slovakia*, In: IRWIN (ed.): *EAST ART MAP – Contemporary Art and Eastern Europe*; Afterall Books and The MIT Press Cambridge 2006). Je spoluzakladateľom Katedry výtvarných

umení a intermédií Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach, kde aj pedagogicky pôsobil (1998 – 2002). Spoluorganizuje medzinárodný festival *Sound City Days/ Mesto zvuku* v Košiciach (od 2012). Kurátorsky pripravil takmer 80 výstav súčasného umenia na Slovensku aj v zahraničí. V poslednom období sa venuje vývinu slovenského (post) konceptuálneho umenia (z výstav: *Mäkké kódy*, Múzeum súčasnosti Wrocław, 2015; *Reversed*, Múzeum súčasného umenia Nový Sad, 2016; *Sonda 1*, GHMP Praha, 2018). Žije a pôsobí v Trnave, v Bratislave a v Košiciach.

7

7 PETER RÓNAI: *Umenie – naše každodenné*, 1997, ready made, kombinovaná technika, 20 x 140 x 50 cm, majetok autora, foto: archív autora

8 KRIŠTOF KINTERA: *Paradise Now*, 2009, pohľad na inštaláciu v Ludwig Museum – Koblenz, cestné zábrany, pozinkovaná oceľ, variabilné rozmery, majetok autora, foto: archív autora

8

KHB
Kunsthalle
Bratislava

OTVORENÉ

Pon: 12:00 – 19:00 hod.

Uto: zatvorené

Str: 13:00 – 20:00 hod.

Štv – Ned: 12:00 – 19:00 hod.

Vstup voľný

Kunsthalle Bratislava

Nám. SNP 12, 811 06 Bratislava

Slovenská republika

www.kunsthallebratislava.sk

Poverená riaditeľka KHB: Nina Vrbanová

Text: Vladimír Beskid

Edičné aktivity: Katarína Trnovská

Grafický dizajn a layout: Eva Šimovičová

Produkcia a inštalácia: Magdaléna Fábryová, Marcel Mališ,

GUTENART, Ján Gašparovič, Ján Kekeli, Martin Vongrej

Vzdelávacie programy: Daniela Čarná, Lucia Kotvanová

Spravidové programy: Darina Ondrušová

Médiá / PR: Katarína Kručay Hornáková

Administrácia: Jana Babušiaková

S finančnou podporou

Partner osvetlenia fasády

Partner výstavy

Mediálni partneri

RÁDIO DEJÍN

OBJEKTÍVNE

Jiří Černický
Viktor Frešo
Krištof Kintera
Marek Kvetan
Dominik Lang
Denisa Lehocká
Roman Ondak
Pavla Šceranková
Tomáš Vaněk

Hostia:

Jiří Kovanda
Peter Rónai

Kurátor:

Vladimír Beskid

OTVORENIE

29. 11. 2018 od 18:00 do 20:00 hod.

TRVANIE VÝSTAVY

30. 11. 2018 – 24. 2. 2019

KHB
Kunsthalle
Bratislava

Krátka správa o stretnutí objektov

Kurátor výstavy: Vladimír Beskid

Výstavný projekt s názvom *OBJEKTívne / OBJECTive*, ktorý premiérovu predstavuje Kunsthalle Bratislava, sa koncentruje na mapovanie stavu súčasného 3D myslenia na českej a slovenskej výtvarnej scéne. Hlavným zámerom je konfrontovať a podporiť súčasnú podobu objektu (vrátane inštalácií) ako osobitého spôsobu myslenia v priestore a nefiguratívneho jazyka foriem, tvarov a ich významových kontextov. Výstava sa pritom sústreďuje na generácie umelcov, ktorí nastúpili na výtvarnú scénu po zmene režimu (po roku 1989) a dnes figurujú aj v širšom stredo európskom kontexte. Ide o umelcov/-kyne, narodených najmä v 60. a 70. rokoch minulého storočia – konkrétne od roku 1966 (Černický, Ondak, Vaněk) až po rok 1980 (Lang, Sceranková).

Charakteristické je preferovanie postkonceptuálnych prístupov, kritické aj ironické, či humorné reflektovanie súčasného sveta – jeho hybridnej a fragmentárnej podoby; ukazuje roztrásený, rozochvený a „nervózný“ obraz dnešných dní. Výstava tak prináša používanie neklasických sochárskych materiálov, nájdených a odhodnených predmetov a estetiku „post sociálkovej“ recyklácie a pamäte (obstarožný nábytok, elektroinštalácie, drevotriessky, sadra, polystyrén a polyuretán, estetika kutilstva, DIY a pod.).

Výstava sa venuje poetike absurdných stretnutí materiálov a bastardných prostredí. Inštalácia pripomína neusporiadaný systém zberného dvora, opusteného bazáru, či podivnej zbierky minulosti, každodenné nájdené predmety kladie do nových vzťahov a súvislostí. Ide o kombinované a hybridné predmety a stavy: asfaltovo-káblové kvety mestských „post-naturálií“ (*Cerbrum Asphaltum*, 2017) od Krištofa Kintera; čudné priestorové šablóny Tomáša Vaňka z vyrezávaných plastových hračiek a gumových lôpt (*Particip č. 17*, 2001); bizarný objekt Viktora Freša v zložení: zeleninová plastová prepravka, stará TV obrazovka, maľba hlavy, upínacie popruhy a razantné gesto čiernou farbou priamo na stenu (*Objekt O1* zo série *Overheads*, 2017). K tomu

1

2

1 PAVLA SCERANKOVÁ: *Súhvezdia*, 2013, pohľad na inštaláciu v Moravskej galérii v Brne, lešenárske rúry, kancelárske stoličky, variabilné rozmery, majetok autorky, foto: archív Moravskej galérie v Brne

2 MAREK KVETAN: *Hobby III*, 2010, pohľad na inštaláciu v Galérii hlavného mesta Praha (detail), drevo, polystyrén, drevotriesska, svietidlo, perforácia, 200 x 650 x 200 cm, majetok autora, foto: archív autora

sa pridávajú drobné momentky – Scerankovej prerezanie ruky strieborným prsteňom (*Happinnes*, 2018); čakanie sadrového psíka pri vintage nákupnej taške od Langa (*Dog*, 2015); Kvetanove biele topánky, vykladané vo vnútri blýskajúcou sa bižutériou (*Relikviár*, 2014), či introvertný obrazový denník Denisy Lehockej s krehkou sieťou efemérnych situácií. Tieto drobné príbehy a posuny s elementárnymi materiálmi často menia celkový význam nastolenej kultúrnej situácie aj možnosti jej čítania. Zároveň, ide aj o istý druh rezistencie voči bombastickým a spektakulárnym inštaláciám. Register súčasných podôb objektov zahŕňa aj intervencie, obsadzovanie, či zabývanie celého priestoru od agresívnych elektrických vedení, parazitujúcich na reálnom elektrovedení (*Väzby*, 2004/18) od Jiřího Černického cez Scerankovej rozľahlé tancujúce kancelárske stoličky na lešenárskych oceľových rúrach (*Súhvezdia*, 2013/18) až po zahustené intímne príbehy predmetov Denisy Lehockej.

Osobitú kapitolu predstavujú objekty a inštalácie, vykresľujúce domácu izbovú atmosféru, interiér, poskladaný nábytok, či „idiotskú“ estetiku domácich majstrov a kutilov v štýle „urob si sám“. Ide o príznačnú hobby inštaláciu Mareka Kvetana z polystyrénu, drevotriessky a „vypaľovaných“ ornamentov s motívom dečiek, jeleňov, víl a hrdinského Ramba do všetkých materiálov (*Hobby III*, 2010); Kinterove „van goghovské“ baganče, zapustené v betóne (*Me Waiting In Another Room*, 2009), Frešove čelo postele po starej mame v prítomnosti svetidla, polystyrénu a vlastnej mongoloidnej hlavy (*Recykle Me*, 2017); či Scerankovej tonetovská stolička, ktorej nohy sú „naložené“ v zavaraninových pohároch (*Research*, 2015). Zvukovú stopu starých čias zaplňa Černického interaktívny objekt staručkého rádia, čo preladuje staré správy z minulosti vplyvom súčasného pohybu diváka (*Anachronistické rádio*, 2014/16). Nakoniec symbolické spojenie globálneho a obyvateľského sveta prináša Kvetanova nedbanlivá inštalácia (*Na tom našom... II*, 2010/18). Ide o počítačové zmiešanie farieb národných trikolór Slovenska a Maďarska, pričom maďarskou mix-farbou je natretá stena a na ňu je nanosený nemoderný kvetinový valček zo slovenskej zmiešanej farby. Prítom je tu ponechané náradie aj nádoby s farbou akoby maliar natierač len momentálne odbelhol...

Ďalej sledujeme otvorené výskumné pole s preferovaním estetiky lacných materiálov v bývalom Československu, panelákovú kultúru umakartu a hliníkových lišt a istú dávku „ost-algie“, prenesenú do dnešných dní. Výstava tak prostredníctvom série objektov prináša vlastný objektív nastavenia a snímania sveta. Teda nielen osobitú „zrážku materiálov“ vysokej a nízkej kultúry, ale aj „zrážku kultúr a galaxií“ v nedeľnej obývačke. Sledujeme mikropríbehy v „sentimentol“ zlepených architekturách Jiřího Černického (*Slumhouse*,

3

4

3 TOMÁŠ VANĚK: *Particip č. 17*, 2001, objekty, plastické hračky, gumové lopty, variabilné rozmery, majetok hunt kastner, foto: archív hunt kastner

4 JIŘÍ ČERNICKÝ: *Epická väzba*, 2004, pohľad na inštaláciu v Galérii hlavného mesta Praha, kombinovaná technika, variabilné rozmery, majetok autora, foto: archív autora

„Inštalácia pripomína neusporiadaný systém zberného dvora, opusteného bazáru, či podivnej zbierky minulosti, každodenné nájdené predmety kladie do nových vzťahov a súvislostí.“

Kioskhouse, 2015), Kinterove drobné plastické a nákupné košíky s pretekaním polyuretánovej hmoty cez ich objem (*Inside in Outside*, 2017); až po Frešove staré vyradené výťahy na kolieskach (*Elevator*, 2015) a podivné zložené objekty z vinylových rúrok, drevotriessky a stavebnej peny (*Bez názvu*, 2014/18). Ďalej nasledujú tancujúce laboratorné nádoby s odbitou hlavou na kladine v štýle pokus omyl (*Trial and Error*, 2018) od Romana Ondaka, či komplexnejšiu inštaláciu Dominika Langa. V nej, na metaforickej šachovnici, prebieha intenzívny rozhovor starých stolíkov, kvetináčov, odložených rukavíc, sadrových odliatkov rúk, či zakríknutej učepenej dievčiny pod stolom. Tu sa len na chvíľu zableskne ľudská figúra, aby ju znovu pohltilo jej zostatkové prostredie úzkosti (*Difficulties of the Chess Composer*, 2015). Do Scerankovej veľkej vyvalenej drevotriesskovej skrine sa premieta čiernobiele video, kde do autorky narážajú ping-pongové loptičky ako nepríjemné otázky, či nárazy dnešných informácií (*Measuring*, 2015).

Toto laboratorné prostredie jednotlivých a roztrúsených objektov dokáže celkovo reflektovať aj súčasný globálny svet, „križenie“ kultúr v politicko-sociálnom systéme, či vo verejnom (mediálnom) priestore. Príkladom môže byť Kvetanov zvukovo-svetelný objekt nerozbaleného, o stenu opretého koberec (*Koberec II*, 2015). Ide o tuctový perzský IKEA koberec, z ktorého sa ozýva arab-pop tureckého speváka Tarkana z Nemecka. Kinterov raj objektov prináša mobilné oceľové zábrany, ktoré majú vymedzovať a oddeľovať pouličný priestor, dostávajú hravé parožky a vytvárajú „valnú hromadu“ bez zábran – rajské stretnutie a vzájomné potešenie (*Paradise Now*, 2009). Ondakove drobné „vírusy“, rozosiate po celej výstave predstavujú intervenciu takmer dvadsiatky pokrkváň zbytkov medených striech, pomaľovaných dvoj, troj, či štvorkolórú autonómnych a separatistických oblastí v Európe od Katalánska až po Donbas (*Autonomous Colours*, 2018). Ešteže Kintera k staršej práci s vlajúcim čiernym plastovým vreckom (*Black Flag*, 2011) pridáva vďaka ventilátoru rozochvené farebnejšie vlajky – vízie lepšej budúcnosti (*Flags of Better Future*, 2017).